

Pensions at a Glance: Public Policies across OECD Countries 2007 Edition

Summary in Hungarian

Pillantás a nyugdíjakra: közpolitika az OECD-országokban, 2007. évi kiadás

Összefoglalás magyarul

A *Pillantás a nyugdíjakra* jelen második kiadása a nyugdíjvédelmi rendszerek első kiadásában foglalt valamennyi fontos mutatójának aktualizálását tartalmazza. A nyugdíjrendszerek paraméterei a 2004. évi helyzetet tükrözik. A jelentés „mikro-ökonómiai” módszert alkalmaz a 30 OECD-tagország nyugdíjrendszerében várható egyéni juttatások bemutatására.

A jelentés első része az adott országokban meghonosodott rendszereket mutatja be, melyek együttesen alkotják a nyugdíjvédelmekre vonatkozó nemzeti szabályozást, így többek között a nyugdíjrendszerek paramétereinek és szabályainak áttekintésével foglalkozik. Az elemzés ezt követően bemutatja a nyugdíjvédelmek OECD-nyugdíjmodellek alapján számított nyolc fő mutatóját. Jelen kiadás két speciális elemzést is tartalmaz a nyugdíjreformokkal és magánnyugdíjakkal kapcsolatban; az elemzés az OECD nyugdíjmodelljeit alkalmazza a nemzeti nyugdíjpolitikák kulcskérdéseinek behatóbb vizsgálatára. A jelentés utolsó részében részletes háttér-információk találhatók a 30 ország nyugdíjvédelmi struktúráiról.

Átlagos jövedelmű munkavállalók esetében, az OECD-tagországok átlagos, a kötelező nyugdíjából származó bruttó helyettesítési rátája (a nyugdíjárulék és a nyugdíjelőtakarékosságból származó bevételek aránya) 58,7%. Az időskori támogatások alakulásában azonban fontos szerepet töltenek be az adók. A nyugdíjasok sok esetben nem fizetnek társadalombiztosítási hozzájárulást, és kevesebb adót fizetnek, annak következtében, hogy a személyi jövedelemadó progresszív és a nyugdíjak összege általában alacsonyabb, mint az aktív korban szerzett jövedelem. Átlagos jövedelmű személyek vonatkozásában, az OECD-országok nettó helyettesítési rátája közel 70%, ami mintegy 11 százalékponttal magasabb az átlagos bruttó helyettesítési rátánál.

Alacsony jövedelműek esetén, az OECD-országok átlagos nettó helyettesítési rátája 83%. Azonban az adatok regionális eltéréseket mutatnak: A skandináv államokban 95%-os nettó helyettesítési ráta jellemző az átlagjövedelem felével rendelkező munkavállalókra, míg az angolszász országok esetében a korábbi jövedelmek 76%-át kapják kézhez.

A kormányok számára azonban nem csak a helyettesítési ráta, hanem a várható teljes nyugdíj értéke is lényeges szempont. Ezt a nyugdíjvagyton mutatószámával mérik, mely a várható élettartamon és a nyugdíjak indexálásán alapul. A jelzőszám alkalmazásával a nyugdíjigéret Luxemburgban a legköltségesebb. A férfi nyugdíjasok átlagban 920 000 USA dollárnak megfelelő összegre számíthatnak, a nő nyugdíjasok 1 millió USA dollárnál is többre. Ebben az összefüggésben Hollandia és Görögország végzett a második és harmadik helyen. A legszerényebb nyugdíjrendszert mondhatja magáénak Belgium, Írország, Japán, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok; az említett országokban a nyugdíjvagyton az OECD-országok átlagának megközelítőleg kétharmadát teszi ki. Az utolsó helyet elfoglaló Mexikóban 34 000 ill. 32 000 USA dollárnak megfelelő összegre számíthatnak a férfiak és a nők.

1990 óta az OECD-országok szinte mindegyike hajtott végre változtatásokat a nyugdíjrendszerén. Az átalakítások következtében – a jelentésben vizsgált reformországokban –, 16 államban 22%-kal csökkent az átlagos nyugdíjigéret. Nők esetében a csökkenés 25%. A 16 ország közül csupán kettőben – Magyarországon és az Egyesült Királyságban – volt tapasztalható az átlagos nyugdíjigéret növekedése.

A változtatások egyénekre gyakorolt hatása Vannak olyan országok, mint például Franciaország, Portugália és az Egyesült Királyság, amelyek az állami nyugdíjak részesedését kívánják növelni az alacsony jövedelműek esetében, így terjesztve ki számukra a védőhálót. Más országokban – például Lengyelországban és Szlovákiában – szűkítették a nyugdíjak és a jövedelmek közötti kapcsolatot, amelynek következtében növekedhet a szegénység veszélye az alacsony jövedelműek körében. Németországban, Japánban, Mexikóban, Lengyelországban és a Szlovák Köztársaságban például egy teljes munkaidőben foglalkoztatott és az átlagjövedelem felét kereső munkavállaló esetében az átlagjövedelem körülbelül 41%-a volt reform előtti nettó nyugdíjjárandóság, ami kevesebb a teljes OECD-átlag alatt volt. A reform ezt 32,5%-ra csökkenti. Finnországban, Franciaországban, Magyarországon, Koreában, Új-Zélandon és az Egyesült Királyságban ezzel szemben a végrehajtott nyugdíjreform során igyekeztek megóvni az alacsony jövedelemmel rendelkezőket a juttatások csökkenésétől.

Az OECD-országokon végigsöprő intenzív reformhullám azt eredményezte, hogy napjaink alkalmazottainak nagyobb mértékben kell egyénileg gondoskodniuk a majdani nyugdíjaikról. Vannak olyan országok, melyekben jelentős megtakarításokat kell eszközölni az OECD átlagos helyettesítési rátájának eléréseért abban az esetben is, ha a munkavállalók egész aktív pályájuk során megtakarítanak. Ha a fiatal munkavállalók a pályájuk első 10 vagy 15 évében elmulasztják a megtakarítást egyéb szükségletek fedezése miatt, még nehezebbé válik számukra a megfelelő nyugdíjszínvonal elérése. A jelentés rámutat a korai megtakarítás és a rendszeres járulékfizetés fontosságára.

© OECD 2007

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre:

www.oecd.org/bookshop/

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights/

